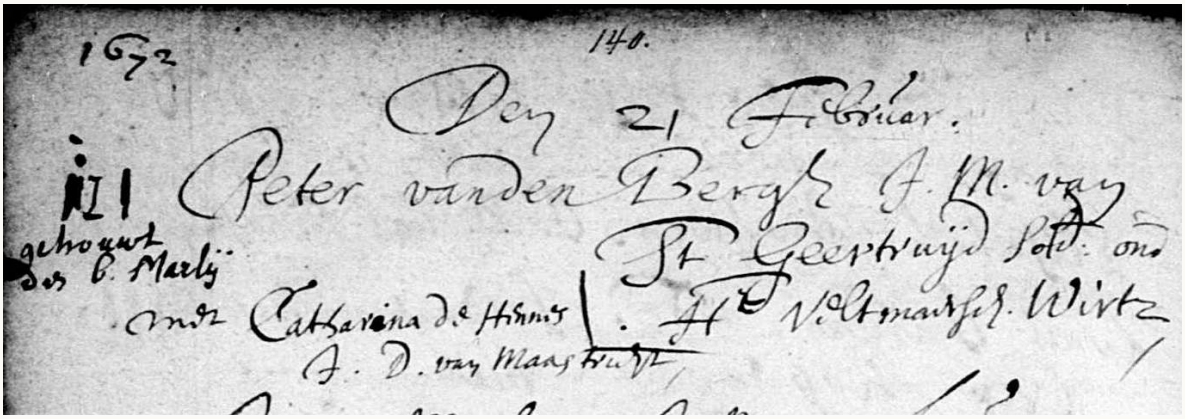
Peter van den Bergh en Catharina de Hennes

De Maastrichtse huwelijksindex van Wolters geeft 21 februari 1672. In het trouwboek van de gereformeerde Sint-Jan is dat de datum boven de inschrijving. De schrijver noteerde de trouwdag afzonderlijk in de linkermarge.

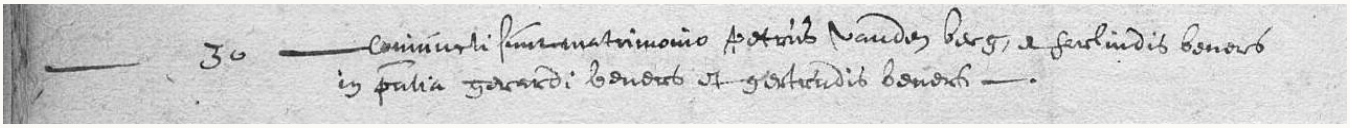

Sint-Jan, blz. 140, linksboven. De marge geeft 6 maart als trouwdag. Het cijfer 1672 staat in de bovenhoek. Uitsnede uit beeld 379.

Wat er over het echtpaar staat

Peter vanden Bergh staat ingeschreven als “J.M. van St Geertruijd” en als soldaat onder veldmaarschalk Wirtz. Catharina de Hennes heet “J.D. van Maastricht”. J.M. en J.D. duiden een jongman en een jongedochter aan, dus hun ongehuwde staat. Hun leeftijd en de namen van hun ouders staan er niet bij. In de marge is “den 6 Martij” leesbaar.

Het huwelijk in Maaseik, acht jaar later

Sint-Catharina te Maaseik, 30 november 1680. Uitsnede uit de registerfoto in het familiedossier, artikel van 18 november 2026, blz. 15.

De pastoor noemt Petrus vanden Berg en Harlindis Beners, met Gerardus Beners en Gertrudis Beners als getuigen. De inschrijving vermeldt geen herkomst, beroep of eerdere burgerlijke staat van de bruidegom. Op 1 januari 1693 werd in dit gezin een zoon Petrus gedoopt.

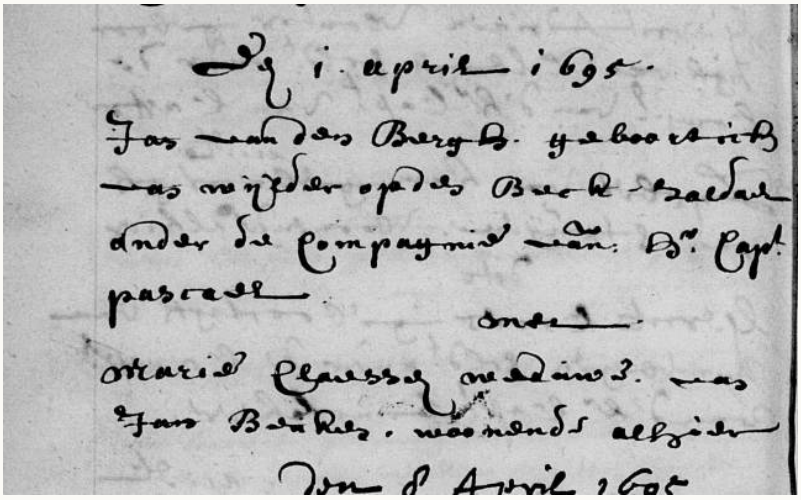
Betekenis voor akte 148

Craens noemt de veerman in 1720 burger en inwoner van Maaseik, ongeveer tachtig jaar oud. Zijn geboorteplaats ontbreekt. Sint Geertruid als herkomst en Maaseik als latere woonplaats kunnen samengaan. Een bron die de soldaat, de veerman of de echtgenoot van Harlindis met elkaar verbindt, ontbreekt.

Origineel Maastricht, beeld 379 van 807 · microfilm 110278, DGS 007365152
Maaseiks trouwblad 1680 en doopblad 1693 · familiedossier, blz. 15–16
Craens, register 1031, nr. 148, fol. 140r–v · transcriptie en beide beelden

Jan van den Bergh en Marie Claessen

Op 1 april 1695 werd een soldaat met de naam Jan van den Bergh ingeschreven bij de Maastrichtse Sint-Jan. In datzelfde jaar verwierf een Jan van den Bergh het lidmaatschap van het Maastrichtse schippersambacht. Het trouwboek maakt een vergelijking van beide mannen mogelijk.

Sint-Jan, blz. 242, linkerblad. De inschrijving staat onder 1 april en vóór de inschrijvingen van 8 april. Uitsnede uit beeld 520.

De soldaat en de weduwe

Bij Jan volgt op “geboortich van” een lezing die ik voorlopig weergeef als “[Wijlder?] op den Beeck”. Daarna staat “soldaat onder de compagnie” van een kapitein, vermoedelijk Pascael. Marie Claessen heet weduwe van Jan [Beecker?], “woonende alhier”. De inschrijving heeft geen afzonderlijke trouwdatum in de marge. De onzekere naamvormen blijven tussen haken.

De schipper uit ’s-Gravenvoeren

In Erwin Steegens uitgave van de ambachtslijst staat Jan van den Bergh onder 1695 bij de leden die het lidmaatschap kochten. De herkomst luidt ’s-Gravenvoeren. De kolom voor zijn vader is leeg. Steegen verwijst naar het Maastrichtse ambachtsarchief, inv.nr. 400. De oorspronkelijke gilde-inschrijving is nog niet ingezien.

Jan de soldaat en Jan de schipper blijven afzonderlijke vermeldingen. Voor een gelijkstelling ontbreekt een tweede kenmerk dat beiden delen, zoals dezelfde vrouw of woonplaats. Een bewerking van de Mopertingse schepenbank vermeldt in 1684 grond “onder Waltwilder op den Beeck”. Dat is een plaatselijke parallel voor de bewoording. De moderne identificatie van Jans geboorteplaats blijft open.

Origineel Maastricht, beeld 520 van 807 · microfilm 110278, DGS 007365152
Erwin Steegen, schippersambacht, bijlage 1, gedrukte blz. 396
Mopertingen, gichten 1682–1699, registratie van 15 juli 1684, nr. 4
CBG, militaire huwelijken, collectie Wolters · naamindex

Een doopspoor in Sint Geertruid

De herkomst van de Maastrichtse soldaat Peter maakt de Gertrudisparochie een concrete zoekplaats. GenBronnen vermeldt dopen over 1633–1661. Die periode omvat circa 1640, de geschatte geboorteperiode van de veerman. Van de soldaat zelf kennen we geen geboortejaar.

Welke namen zijn gecontroleerd?

In de alfabetische doopklapper van Sint Geertruid, FamilySearch-film 991792, zijn beelden 13–16 gelezen. Onder Berg en Bergh komen kinderen voor met spellingen als “van de”, “van den” en “van der”. De onderzochte Berg- en Bergh-regels dateren uit de achttiende eeuw. Onder deze beide hoofden staat geen Petrus. De bladen bevatten óók oudere inschrijvingen onder andere familienamen, waaronder Bergerhousen. Die namen zijn afzonderlijk gehouden.

Wat deze controle openlaat

De klapper is een latere bewerking. De familienaam kan bij een doop ontbreken, afwijken of als patroniem zijn ingeschreven. Bovendien zegt “van St Geertruijd” in het Maastrichtse trouwboek iets over herkomst, zonder een doopparochie te bewijzen. Een volledige lezing van de oorspronkelijke dopen van 1633–1661 staat nog open.

Welke bron kan de twee Peters onderscheiden?

De meest gerichte toets betreft Catharina de Hennes. Een doop of notariële akte ná 30 november 1680 die Peter én Catharina als levend echtpaar noemt, zou zwaar tegen gelijkstelling met het echtpaar in Maaseik wegen. Een begrafenis van de als zijn vrouw herkenbare Catharina vóór die datum zou een hertrouw chronologisch mogelijk maken. Voor gelijkstelling met de veerman is daarnaast een persoonskenmerk nodig, bijvoorbeeld een akte die gezin en beroep samen noemt.

Bronnen voor hercontrole

Doopklapper Sint Geertruid, beeld 13 · begin Berg
Doopklapper, beeld 14 · vervolg Berg
Doopklapper, beeld 15 · begin Bergh
Doopklapper, beeld 16 · vervolg Bergh
AEZEL, bron 1576 · RK parochie Gertrudis, dopen, trouwen en overlijden 1633–1661
GenBronnen, Limburg · periodisering per parochie

Bewijsstatus

BEWEZEN zijn het huwelijk van Peter en Catharina in 1672 en de inschrijving van Jan en Marie in 1695. De identiteit van de veerman als vader van de in 1693 gedoopte Petrus blijft NOG TE CONTROLEREN. De Maaseikse dopeling blijft KANDIDAAT voor Peter van den Bergh, de echtgenoot van Anna Wolters in Kessel (D).